

Hamisítók

■ Amikor 2010-ben Orbán Viktor a fülkeforradalomról beszélt, már lehetett sejteni, hogy 1956 emlékeztétét kizárólag saját politikájának igazolására igyekszik majd használni. „1956-ban az utcákon győzték le a magyarok a hazugságot, 2010-ben a választásokon döntötték le és adták meg a kegyelemdőfést a hazugságok rendezőinek” – mondta ünnepi beszédében.

Az elmúlt kilenc évben szinte egymásba értek a megalapozatlan, kegyeletsértő, tudományosan alá nem támasztott kormányzati állítások a magyar történelem sarkalatos eseményeiről, melyek aztán olyan szörnyűségekben öltöttek testet, mint a Szabadság téri „megszállási emlékmű”, vagy a milliárdokból levezenyelt 56-os emlékvé, mely kizárólag a Dózsa László képe és hősiessége köré font hazugságok, illetve Desmond Child újrahazsnosított slágere miatt maradt máig emlékeztetés. Ugyanebbe a sorba illeszkedik a Lukács Archivum szétverése, Nagy Imre szobrának eltakarítása, és persze Szakály Sándor emlékeztetés nyilatkozata is, hogy tudniillik az 1941-es kamanyec-podolszkiji tömegmészárlás, melynek során 24 ezer, többségében Magyarországról kitoloncolt zsidót gyilkoltak meg, pusztán „idegenrendészeti eljárás” volt.

De Szakály személyét és szellemét nemcsak ezért érdemes most felidézni. A történész gonosz baromságait ugyanis a 2014-ben alapított VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár igazgatójaként mondta, tehát egy olyan szervezet vezetőjeként, amelyet a magyar kormány hozott létre és tart el, ám az öt éves működése alatt sem tudott ennél az „idegenrendészeti eljárásnál” emlékeztetésebbet produkálni. És most újra egy ordas botrány miatt kell leírni a VERITAS nevét: a *Magyar Közönyben* megjelent 129/2019 (V. 30.) számú kormányrendelet értelmében ugyanis június 15-től a rendszerváltás emblematikus történelemhelyét, az 1956-os Intézetet beolvasztják a VERITAS-ba. A rendeletet maga Orbán Viktor szignálta. Szakály Sándor nem kommentálta főnöke döntését, az 1956-os Intézet vezetőjét, Rainer M. Jánost és munkatársait pedig nem értesítette senki hivatalosan a változásról.

Nem ez az első alkalom, hogy megpróbálják szétverni a 1956-os Intézetet. 2011. december 27-én az Orbán-kormány az addigi közalapítvány jogutód nélküli megszüntetéséről döntött, közfeladatait az Országos Széchényi Könyvtárra bízta, munkatársainak egy része pedig könyvtár alkalmazottja lett. Az intézet elvesztette önállóságát, de úgy tűnt, hogy ez a tudományos-kutatói munkát különösebben nem zavarja, ellenben amikor történészeik nem tettek lakatot szájukra – mint Dózsa

László ügyében –, máris repült a főigazgatói figyelmeztetés „az OSZK nyilatkozati rendjének megsértése miatt”.

Orbán döntésének időzítéséből arra is következtethetnénk, hogy valamiféle piti bosszú ez, hiszen a „beolvasztást” június 15-ével, vagyis egy nappal Nagy Imre újratemetésének, és két nappal az 1956-os Intézet megalakulásának 30. évfordulója előtt rendeli el.

Csak hogy 2019. június 16-án megint elkezddők egy emlékvé, a „30 éve szabadon emlékvé”, melyre kormánybiztos, Schmidt Mária 12 milliárd forintot költhet el. E vállalkozás komolyságáról sokat elmond, hogy Láncki Tamás, a Schmidt Mária-féle *Figyelő* főszerkesztője, az MTI szerint az emlékvé vezetője a következőket mondta róla: „szeretnék a mai fiatalokat is megszólítani, hogy megértsék, miként jutottunk el a sikeres rendszerváltatáshoz”. Ezért „Szabadságkoncert címmel nagyszabású estet rendezünk június 16-án”, „a koncert elején a Magyar Honvédség Gripen vadászgépei húznak át a Hősök tere felett”, majd olyan nagyágyúk lépnek föl, mint Kiki, Varga Miklós, Homonyik Sándor, Szikora Róbert, sőt a Dalos fedőnévű ügynök, Vikidál Gyula is.

Láncki elmondta azt is, hogy „az emlékvé keretében kerekasztal-beszélgetéseket és konferenciákat szerveznek, tudományos kutatásokat indítanak, irodalmi pályázatot hirdetnek és különböző látványos installációkat állítanak fel (*sic!*)” – tehát szóról-szóra ugyanaz a forgatókönyv, mint az 56-os emlékvé esetében. És mivel egy újabb Dózsa-botrány nagy blama lenne, s az is teljesen elképzelhetetlen, hogy a rendszerváltás története ne Orbán szája íze szerint alakuljon, meglehet, az 1956-os Intézet azért kellett eltakarítani, nehogy már mindenféle tényekkel szembesítsék a történelemhamisítót.